

GODIŠNJA ANALIZA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU

1. UVOD

Dana 1.kolovoza 2015.,g. stupio je na snagu Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br.82/15 – u daljnjem tekstu: Zakon). Stupanjem na snagu ovog Zakona prestale su vrijediti odredbe Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“ br.127/10, 38/09, 79/07, 174/04), a zaštita i spašavanje definirana je kao jedna od organiziranih aktivnosti i mjera u sustavu civilne zaštite.

Reformom postojećeg sustava zaštite i spašavanja na temelju novog koncepta sustava civilne zaštite nastavila se ranije započeta decentralizacija sustava i implementiranje odredbe Ustava Republike Hrvatske prema kojima je civilna zaštita jedan od poslova iz samoupravnog djelokruga lokalne samouprave obavljanjem kojih se ostvaruju neposredne potrebe građana.

Sustav civilne zaštite ustrojava se kao poseban organizacijski okvir na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Operativne snage sustava civilne zaštite predstavljaju najznačajniji segment sustava civilne zaštite kako za operativnu provedbu konkretnih mjera i aktivnosti u slučaju izvanrednih događaja tako i za njegovo cjelovito funkcioniranje.

Prema članku 20.Zakona mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite: stožeri civilne zaštite, operativne snage vatrogastva, operativne snage Crvenog križa, operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja, udruge, postrojbe i povjerenici civilne zaštite, koordinatori na lokaciji i pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Pored operativnih snaga u sustavu civilne zaštite djeluje još jedan značajan segment kojeg čine „sudionici u sustavu civilne zaštite“. Sukladno članku 8.Zakona sudionicima u sustavu civilne zaštite koji provode mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite smatraju se: Vlada RH, središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite (Državna uprava za zaštitu i spašavanje), tijela državne uprave i druga državna tijela, Oružane snage RH, policija te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Djelovanje sustava civilne zaštite temelji se na općem načelu i načelima operativnog djelovanja.

Opća načela su:

- **načelo humanosti** (ostvaruje se osiguravanjem poštovanja osoba kojima se pruža pomoć, osiguravanjem prava na fizički i mentalni integritet i zaštitu osobnosti)

- **načelo zabrane diskriminacije** (nalaže da se pomoć pruži svima kojima je potrebna neovisno o rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, dobi, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, bračnom ili obiteljskom statusu, zdravstvenom statusu, rodnom identitetu ili spolnoj orijentaciji).

Načela operativnog djelovanja su:

- **načelo supsidijarnosti** (nalaže da se odluke i mjere civilne zaštite prvenstveno donose i provode angažiranjem svih raspoloživih vlastitih resursa i sposobnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja je pogođena velikom nesrećom ili katastrofom.
- **načelo solidarnosti** (prema kojem se pogođenoj JLPS upućuje dodatna pomoć nakon što je angažirala sve svoje raspoložive resurse
- **načelo kontinuiteta djelovanja** (prema kojem sudionici i operativne snage u sustavu civilne zaštite nastavljaju izvršavati poslove iz svog djelokruga rada u velikim nesrećama i katastrofama).

2. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

Operativne snage sustava civilne zaštite Zadarske županije sastoje se od:

- Stožera civilne zaštite Zadarske županije
- Operativnih snaga vatrogastva (javne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe)
- Županijsko društvo Crvenog križa Zadarske županije
- Hrvatska gorska služba spašavanja, Stanica Zadar
- Udruge građana (Zajednica tehničke kulture, ronionci, speleolozi, planinari)
- Postrojbe i povjerenici civilne zaštite
- Pravne osobe u sustavu civilne zaštite

2.1. Stožer civilne zaštite Zadarske županije (Stožer zaštite i spašavanja)

Stožer civilne zaštite kao stručno, operativno i koordinativno tijelo koje pruža stručnu pomoć i priprema akcije zaštite i spašavanja u proteklom razdoblju izvršio je sve svoje obveze sukladno važećim propisima.

Stožer civilne zaštite održao je svoje redovite tematske sjednice fokusirane na pripremu ljetne protupožarne i turističke sezone 2015.g. Provedene su sve propisane aktivnosti u izvršavanju Programa Vlade RH o provođenju posebnih mjera za protupožarnu i turističku sezonu 2015.godine. Doneseni su svi potrebni dokumenti - operativni planovi kao i Financijski plan za provedbu mjera zaštite od požara u ljetnoj sezoni. Svim lokalnim jedinicama dana je uputa o vlastitoj nadležnosti i odgovornosti za financiranje sustava zaštite od požara i povećanja rizika zbog neispunjavanja obveza. Isto tako i pravnim osobama od značaja za zaštitu i spašavanje (Hrvatske šume) u vezi uklanjanja prepreka za gasitelje požara na šumskom

zemljištu. Održan je informativno-savjetodavni sastanak s turističkim sektorom te gradonačelnicima/načelnicima kako bi se svim sudionicima u aktivnostima zaštite i spašavanja dodatno ukazalo na obveze u slučaju evakuacije i zbrinjavanja turista te protupožarne zaštite. Ažuriran je županijski Plan evakuacije i zbrinjavanja turista u suradnji s DUZS-om, Područnim uredom Zadar.

Županijski Stožer civilne zaštite održao je izvanrednu sjednicu u širem sastavu u mjesecu svibnju kako bi prevenirao moguće istjecanje eksplozivnog plina amonijaka iz spremišta tvrtke Adria Zadar d.d. u stečaju. Članovi Stožera pravovremeno su i odgovorno reagirali odmah po dojavi opasnosti, sastali se u najkraćem mogućem roku i donijeli sve odluke nužne za sprečavanje nesreće.

Posebna sjednica županijskog Stožera održana je u svrhu pripreme zimskih službi za nepovoljne vremenske prilike u zimskom periodu.

Županijska radio mreža s Operativnim timom za radio veze kao potpora profesionalnim službama u komunikaciji u kriznim uvjetima opremljena potrebnim uređajima. Centar sa repetitorskom postajom postavljen je na brdu Križ i energetski je autonoman čime je osigurana autonomnost rada bez obzira na postojanje električne energije u sustavu.

U skladu s Pravilnikom o odori pripadnika operativnih snaga zaštite i spašavanja Državne uprave za zaštitu i spašavanje („Narodne novine“ br.81/09, 115/10) nabavljena je i osobna oprema – službene odore za članove Stožera zaštite i spašavanja i Zapovjedništva civilne zaštite Zadarske županije za situacije kad obavljaju poslove od značaja za sigurnost građana naše Županije.

Revidirana je Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća i Plan zaštite i spašavanja s Planom civilne zaštite usklađeni s novim propisima (Metodologijom). Prema podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje, P.u. Zadar sve lokalne jedinice u Zadarskoj županiji imaju osnovne planske dokumente iz područja civilne zaštite – Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te Plan zaštite i spašavanja s Planom civilne zaštite.

Suradnja sa svim žurnim službama i operativnim snagama civilne odvijala se kontinuirano u zajedničkom duhu odgovornosti i razmjeni mišljenja o naporima koje je potrebno uložiti od državne do lokalne razine za poboljšanje sustava u cjelini.

Ovdje treba istaknuti da su u 2015. nabavljeni antenski stup koji omogućuje autonomiju komuniciranja u izvanrednim stanjima i za potrebe izmještenog rada Stožera civilne zaštite Zadarske županije čime su značajno poboljšani uvjeti rada i tehnička podrška Stožeru i Operativnom timu za radio veze.

2.2. Operativne snage vatrogastva na području Zadarske županije

Operativne snage vatrogastva su vatrogasne postrojbe i druge operativne snage određene Zakonom o vatrogastvu. Operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u katastrofama i velikim nesrećama.

Na području Zadarske županije djeluje 1 vatrogasna zajednica županije, 2 vatrogasne zajednice grada (Zadar, Biograd na moru), 1 vatrogasna zajednica općina (Gračac), 4 vatrogasne postrojbe (Zadar, Benkovac, Biograd na moru, Gračac), 44 dobrovoljna vatrogasna društva, 2 profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu (Sv. Rok i Zračna luka Zadar), 3 DVD-a u gospodarstvu, 1 interventna vatrogasna postrojba. Ukupan broj osposobljenih ljudi za zvanje vatrogasac je 1604. U 2015.g. osposobljeno je 58 vatrogasaca.

Za zvanje vatrogasni dočasnik osposobljeno je 15 vatrogasaca, za spašavanje iz visina i dubina 9, a za ronioca 10 vatrogasaca. Broj osposobljenih voditelja intervencija za navođenje zrakoplova za koordinirano djelovanje zračnih i zemaljskih snaga prilikom gašenja požara otvorenog prostora je 34 vatrogasaca.

Uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti zahtijeva stalno stručno usavršavanje i uvježbavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi. U tom smislu treba reći da su svi operativni vatrogasci prošli sva potrebna osposobljavanja koja se povremeno nadopunjuju daljnjim stručnim usavršavanjima.

U tablici dolje dan je pregled vatrogasnih intervencija na području Zadarske županije po vrsti (razdoblje 1.1. - 31.12.2015).

VATROGASNE INTER. na području VZZ Zadarske za razdoblje 01.01. do 31.12.2015.								
VRSTA INTERVENC	Broj intervencija			Broj vatrogasaca		Broj vozila		Utroš. sati
	ukup.	prof.	dobr.	prof.	dobr.	prof.	dobr.	
1. POŽARI								
1.1. GRAĐEVINE	167	141	26	568	139	232	47	780
1.2. PROM. SREDSTV	53	42	11	163	48	64	24	203
1.3. NA OTVORENOM	1296	771	525	2727	2478	1077	905	5878
UKUPNO 1.	1516	954	562	3458	2665	1373	976	6861
2. TEHNIČKE INTERVENCIJE								
2.1. NA GRAĐEVINAMA								
2.1.1. otvaranje stana	81	76	5	169	13	81	6	141
2.1.2. spašavanje	6	5	1	15	15	8	2	64
2.1.3. dizala	18	17	1	36	7	17	2	28
2.1.4. urušavanje	13	7	6	16	11	9	6	13
2.1.5. ispumpavanje	47	25	22	45	41	25	21	163
2.1.6. ostalo	49	38	11	94	26	42	12	92
UKUPNO 2.1.	214	168	46	375	113	182	49	501
2.2. NA OTVORENOM								
2.2.1. na vodi	4	2	2	8	6	4	2	37
2.2.2. uklanjanje prepre	159	73	86	205	242	82	112	256
2.2.3. ostalo	28	16	12	51	30	21	12	110
UKUPNO 2.2.	191	91	100	264	278	107	126	403
2.3. PROMET								
2.3.1. cestovni	76	59	17	197	53	87	20	250
2.3.2. pružni	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.3. pomorski-riječni	12	3	9	10	27	4	8	27
2.3.4. zračni	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.5. ostalo	2	2	0	4	0	2	0	4
UKUPNO 2.3.	90	64	26	211	80	93	28	281
2.4. AKCIDENTI								
2.4.1. havarije s požarom	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4.2. ispiranje	6	3	3	6	7	3	3	9
2.4.3. pretakanje	1	1	0	4	0	1	0	8
2.4.4. zatvaranje plina	6	5	1	16	1	5	1	11
2.4.5. ostalo	2	2	0	9	0	4	0	8
UKUPNO 2.4.	15	11	4	35	8	13	4	36
UKUPNO 2.	510	334	176	885	479	395	207	1185
3. OSTALO								
3.1. OSIGURANJE	3	1	2	2	7	1	4	26
3.2. LAŽNE DOJAVE	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2.1. automatska dojava	5	5	0	12	0	5	0	7
3.2.2. dojava na 93	370	292	78	838	219	328	89	714
3.2.3. ostale lažne dojava	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO 3.2.	375	297	78	850	219	333	89	721
UKUPNO 3.	378	298	80	852	226	334	93	747
SVEUKUPNO (1+2+3)	2404	1586	818	5195	3370	2102	1276	8793

IZGORENA POVRŠIN. (m ²)	52450771
-------------------------------------	----------

2.3. Operativne snage Društva Crvenog križa Zadarske županije

Društvo Crvenog križa Zadarske županije neizostavan je dio sustava civilne zaštite kao temeljna operativna snaga u velikim nesrećama i katastrofama i kao takvo kontinuirano sudjeluje u provedbi svih mjera i aktivnosti civilne zaštite. Društvo Crvenog križa Zadarske županije objedinjuje i koordinira rad Društava Crvenog križa na području Zadarske županije i redovito ih financijski podupire.

Društva Crvenog križa s pravnom osobnošću na području Zadarske županije su Gradsko društvo Crvenog križa: Zadar, Biograd na moru, Benkovac, Obrovac, Pag te Općinsko društvo Crvenog križa Gračac.

Društvo Crvenog križa ima formiran Tim za djelovanje u interventnim situacijama od 20 članova unutar kojeg su manji Podtimovi koji broje 3 – 5 članova posebno educiranih za pružanje prve pomoći, prihvata evakuiranih osoba i Službu traženja, prihvata i raspodjelu humanitarne pomoći, te psihološku pomoć. Članovi Interventnog tima Crvenog križa Zadarske županije bili su aktivni sudionici izvanrednih situacija u vrijeme migrantske krize u RH tijekom 2015.g., kada je u četiri navrata 8 volontera po tjedan dana volontiralo u izbjegličkim kampovima u Opatovcu i Slavanskom brodu.

Za interventne situacije Društvo Crvenog križa koristi vozila koja su u vlasništvu Gradskog društva Crvenog križa Zadar: 1 osobno vozilo Peugeot partner koje u redovitim situacijama služi za aktivnosti dobrovoljnog darivanja krvi i 1 teretni kombi marke Mercedes star 8 godina. Od opreme Društvo Crvenog križa raspolaže s 2 šatora, 2 isušivača prostora, 20 poljskih kreveta, 10 nosila, 10 torbica za pružanje prve pomoći.

Ocjenjuje se da su potrebe ovog Društva u prvom redu usmjerene na daljnju edukaciju i obnavljanje volontera Interventnog tima budući da iz niza razloga (zdravstvenih, dobrih, promjene mjesta boravka i sl.) članovi Interventnog tima fluktuiraju. Što se tiče materijalno tehničkih sredstava postoji potreba za jednim putničkim kombi vozilom kapaciteta 9 mjesta te prikladnim skladišnim prostorom za smještaj opreme budući da je trenutnom otežan pristup i u neuvjetnom je stanju.

2.4. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja, Stanice Zadar

Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) je dobrovoljna i neprofitna humanitarna organizacija javnog karaktera. Specijalizirana je za spašavanje u planinama, stijenama, speleološkim objektima i drugim nepristupačnim mjestima kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti opremu za spašavanje. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u katastrofama i velikim nesrećama uz vatrogasne postrojbe i Crveni križ.

HGSS, Stanica Zadar ima ukupno 54 člana od toga 38 aktivnih članova i 16 članova pričuvnog sastava. Stanica Zadar ima tri potražna psa. Tijekom 2015.g. HGSS, Stanica Zadar realizirala je 44 akcije spašavanja, od toga:

- 10 stijenjskih akcija spašavanja
- 5 helikopterskih akcija
- 9 akcija spašavanja na području planina i šuma
- 2 akcije spašavanja na prometnicama i naseljenim mjestima
- 8 potražnih akcija spašavanja
- 10 raznih intervencija

Spašenih osoba u 2015. – 11 domaćih i 33 stranaca.

HGSS, Stanica Zadar sudjelovala je u izvođenju vježbe Stijenska vježba – 2 Stanične vježbe pred početak dežurstva u NP Paklenica.

Članovi HGSS-a redovito se educiraju, pa je tijekom 2015. Stanica Zadar sudjelovala na 6 tečajeva (ljetni tečaj, speleološki tečaj, tečaj skijanja, prva pomoć, tečaj GIS, ispit za gorskog i letača spašavatelja).

HGSS, Stanica Zadar sudjelovala je i u kartografskoj aktivnosti koja se može svesti na područje projekta „kartografije HGSS“ od kojih je prvi projekt „Zemljovid Otoka Ugljana, Rivnja i Sestrinja“ završen u mjesecu veljači 2016. tiskom od 2.000 primjeraka. Bilježi se i sudjelovanje u rekonstrukciji planinarskog skloništa Vlaški grad, te prezentacijama rada HGSS-a u školama diljem Zadarske županije u svrhu edukacije i preventive.

2.5. Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije

I pored činjenice da se Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite ne smatra operativnom snagom sustava civilne zaštite potrebno je obuhvatiti njegove aktivnosti budući da se radi o pravnoj osobi koja daje vrlo značajan doprinos zaštiti i spašavanju ljudi i učinkovitim funkcioniranjem sustava civilne zaštite na našem području.

Mrežom hitne medicine („Narodne novine“ broj 71/12. od 29. lipnja 2012.god.) Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije ustrojen je na slijedeći način:

I Sjedište Zadar

Mreža hitne medicine: 10 timova T1 i

PDJ 5 timova (10 med.sestara/ tehničara svi sa licencom)

II Ispostava Pag:

Mreža hitne medicine: 3 tima T1 (liječnik, med.sestra/tehničar i vozač) i 2 tima T2

(dvije med.sestre/tehničar)

III Ispostava Preko (Kali)

Mreža hitne medicine: 3 tima T1 i 2 tima T2

IV Ispostava Biograd

Mreža hitne medicine: 3 tima T1 i 2 tima T2

V Ispostava Benkovac

Mreža hitne medicine: 5 timova T2

VI Ispostava Starigrad

Mreža hitne medicine: 5 timova T2

VII Ispostava Gračac

Mreža hitne medicine: 5 timova T2 + pripravnost liječnik i med.sestra/ tehničar

VIII Ispostava Nin

Mreža: 5 timova T2

IX Ispostava Poličnik

Mreža hitne medicine: 3 tima T1 i 2 Timi T2

X Puntovi Pripravnosti u Mreži hitne medicine:

-Sali –Žman

-Božava

-Ist

-Iž

-Silba

-Gračac

Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije nema timove sanitetskog prijevoza.

TABLICA INTERVENCIJA ZAVODA ZA HITNU MEDICINU ZADARSKE ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU

Ispostave	Intervencije teren	Intervencije u sobi za reanimaciju	Ukupno (Teren+Soba za reanimaciju)
ZADAR	7598	13627	21225
BENKOVAC	1560	3495	5055
BIOGRAD	1872	9157	11029
GRAČAC	502	1329	1831
NIN	1157	254	1411
PAG	713	4379	5092
POLIČNIK	1851	1948	3799
KALI	1119	3761	4880
STARIGRAD	701	1169	1870
UKUPNO	17073	39119	56192

TABLICA INTERVENCIJA ZAVODA ZA HITNU MEDICINU ZADARSKE ŽUPANIJE ZA 01-12.2015.

Pripravnost	Intervencije teren	Intervencije u sobi za reanimaciju	Ukupno (Teren+Soba za reanimaciju)
BOŽAVA	58	125	183
IST	9	3	12
IŽ	11	58	69
SALI-ŽMAN	146	163	309
SILBA	52	201	253
Ukupno	276	550	826

TABLICA INTERVENCIJA U TURISTIČKOJ AMBULANTI VIR 2015.

PERIOD	INTERVENCIJE TEREN	INTERVENCIJE U SOBI ZA REANIMACIJU	UKUPNO (TEREN+SOBA ZA REANIMACIJU)
06.2015.	41	224	265
07.2015.	120	748	868
08.2015.	140	751	891
09.2015.	20	115	135
UKUPNO	321	1838	2159

TABLICA INTERVENCIJA NA AUTOPUTU 2015

PERIOD	INTERVENCIJE TEREN
06.2015.	4
07.2015.	20
08.2015.	21
09.2015.	1
UKUPNO	46

Tijekom 2015. djelatnici Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije sudjelovali su u brojnim edukacijama i stručnim usavršavanjima. U tom kontekstu značajno je istaknuti i sudjelovanje u pokaznoj vježbi „Masovne nesreće“ koja se održala u rujnu 2016. u vježbališnom centru Šapjane.

2.4. Udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite (speleološke, kinološke, ronilačke, radio komunikacijske, zrakoplovne i sl.) koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti unutar sustava, a koji svojim sposobnostima nadopunjuje sposobnosti temeljnih operativnih snaga.

Suradnja Zadarske županije s udrugama građana od interesa za sustav civilne zaštite ostvaruje se njihovim redovitim financiranjem na godišnjoj razini u sklopu javnih potreba u području tehničke kulture.

U narednom periodu, a u skladu sa Zakonom o civilnoj zaštiti odnosi s udrugama koje su od interesa za sustav civilne zaštite regulirat će se posebnim sporazumima kojima će se utvrditi zadaće i uvjeti pod kojima se udruge uključuju u aktivnosti civilne zaštite te financijska sredstva namijenjena jačanju sposobnosti udruge u katastrofama i velikim nesrećama.

2.5. Postrojbe i povjerenici civilne zaštite

Postrojbe civilne zaštite osnivaju se na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno procjenama ugroženosti (rizika) za sudjelovanje u mjerama i aktivnostima civilne

zaštite. Jedinice lokalne samouprave u Zadarskoj županiji djelomično imaju osnovane postrojbe civilne zaštite opće namjene najniže razine spremnosti namijenjene obavljanju jednostavnih zadaća u velikim nesrećama na području njihove nadležnosti. Zadarska županija prilikom izrade novog planskog dokumenta Procjene rizika od velikih nesreća procijenit će opravdanost osnivanja odnosno nastavka procesa popunjavanja vlastitih specijalističkih postrojbi civilne zaštite za obavljanje specifičnih specijalističkih zadaća u sustavu civilne zaštite u odnosu na ulaganje u jačanje/širenje interventne sposobnosti postojećih operativnih snaga.

Povjerenici civilne zaštite u nadležnosti su lokalnih jedinica. Imenuju ih izvršna tijela lokalnih jedinica za pojedinačnu stambenu građevinu, ulice i mjesne odbore i manja naselja. Na području Zadarske županije imenovano je 134 povjerenika civilne zaštite od toga 36 u gradu Zadru.

2.6. Pravne osobe u sustavu civilne zaštite

U slučaju prijetnje, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa pravne osobe koje su određene od interesa za sustav civilne zaštite u Zadarskoj županiji imaju obvezu uključivanja u sustav civilne zaštite kroz svoju redovnu djelatnost koja nije iz područja civilne zaštite, ali koje svojim ljudskim i materijalno tehničkim resursima mogu sudjelovati u provođenju pojedinih aktivnosti civilne zaštite (građevinske i prijevoznike tvrtke, komunalna društva, usluge smještaja i prehrane i dr.). U tim situacijama ove pravne osobe djeluju sukladno vlastitim operativnim planovima spašavanja te Planu zaštite i spašavanja Zadarske županije. S pravnim osobama od značaja za sustav zaštite i spašavanja potpisuje se sporazum/ugovor o suradnji u slučaju velikih nesreća i katastrofa kojim se definira njihova uloga, prava i obveze u izvanrednim događajima.

Zadarska županija odredila je 2012. pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanja koju je uslijed proteka vremena i okolnosti u narednom periodu potrebno ažurirati kako bi se prilagodila stvarnom stanju i procijenjenim potrebama sustava civilne zaštite.

U 2015. g. nije bilo potrebe za angažiranjem ovih pravnih osoba.

3. OSTALE AKTIVNOSTI

3.1. Planski dokumenti na području civilne i protupožarne zaštite

Zadarska županija donijela je novu Procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Zadarske županije - planske dokumente kojim se procjenjuju rizici, propisuju obvezne i preporučene mjere zaštite, planiraju operativni postupci zaštite od požara. Procjene ugroženosti od požara i operativne planove imaju i sve lokalne jedinice u Zadarskoj županiji. Svim pravnim subjektima od značaja za sustav zaštite od požara dostavljene su upute o obveznim i preporučenim mjerama zaštite kako bi boljom prevencijom umanjile opasnosti od izbijanja požara na otvorenom prostoru i u zatvorenim objektima.

Isto tako revidirana je i županijska Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobra te okoliša od katastrofa i velikih nesreća i Plan zaštite i spašavanja s Planom civilne

zaštite i usklađen s novonastalim okolnostima kao operativni dokumenti za postupanje u slučaju nesreća. Sve lokalne jedinice imaju donesene ključne planske dokumente. Time je osigurana polazna osnova za planiranje postupaka i razvoj sustava u svakoj općini i gradu. Općine i gradovi u turističkim područjima donijele su vlastite operativne planove za evakuaciju i zbrinjavanje turista u izvanrednim događajima usklađen sa županijskim Operativnim planom evakuacije i zbrinjavanja turista koji se ažurira pred svaku turističku sezonu.

3.2. Skloništa

Skloništa su objekti koji služe za sklanjanje stanovništva u:

- tehničko tehnološkim nesrećama
- nuklearnim i radiološkim nesrećama
- epidemiološkim nesrećama
- ratnim djelovanjima i terorizmu.

Dijele se na: skloništa osnovne, dopunske i pojačane zaštite.

Zadarska županija raspolaže sa skloništima osnovne zaštite koja su izgrađena u stambenim objektima, ustanovama i drugim pravnim osobama. Tijekom Domovinskog rata su korištena za sklanjanje stanovništva zbog ratnih djelovanja. U tom vremenu briga i održavanje skloništa provodila se kroz sustav civilne zaštite koja je u to vrijeme bila organizacijski raspoređena u Ministarstvu obrane. Zadnje kvalitetnije tekuće i investicijsko održavanje skloništa provedeno je tijekom 1993.godine. Skloništa su od 1994.g. predana na upravljanje, održavanje i brigu lokalnim jedinicama.

3.3. Uzbunjivanje i obavješćivanje građana – sustav javnog uzbunjivanja

Sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje građana u nadležnosti je Državne uprave za zaštitu i spašavanje (DUZS). DUZS je krenuo se u obnovu postojećeg sustava za uzbunjivanje koji je bio u zapuštenom stanju nakon upotrebe tijekom Domovinskog rata.

Tako je Zadarska županija sporazumom sa DUZS u 2011.godini sufinancirala uz Grad Zadar dio javnog sustava za uzbunjivanje.

Trenutno stanje javnog sustava za uzbunjivanje na području Zadarske županije je sljedeće :

Sustav za javno uzbunjivanje na užem području grada Zadra:

Red br.	Grad	Adresa	Upravljanje uređajem	veza	Stanje	Način pokretanja
1.	Zadar	A.Hebranga1 -neboder	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
2.	Zadar	B.Benkovića1H -zgrada	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
3.	Zadar	Silos, Biogradska ulica	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar

4.	Zadar	O.Š.“Šimuna Kozičića Benje“, Ul.Asje Petričić 7	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
5.	Zadar	Vukovarska ulica -zgrada	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
6.	Zadar	JVPZadar Vatrogasni dom ,Murvička cesta	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
7.	Zadar	Ante Starčevića 25d - zgrada	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
8.	Zadar	Biogradska 1d - zgrada	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
9.	Zadar	Ekonomska škola Borik	centralno EUUK-08	radio veza	nije testirana	neispravna
10.	Zadar	„Narodni list“ Bedemi Zadarskih pobuna	centralno EUUK-08	radio veza	nije testirana	neispravna

Tijekom 2015. obnovljene su još dvije sirene (red. br.7. i 8.).

U narednom razdoblju preostaje za obnoviti još dvije sirene na užem području grada Zadra (red.br.9.i10.)

Sustav održavaju pravne osobe koje imaju sporazum sa DUZS o održavanju sustava za javno uzbunjivanje. Zbog uočenih nedostataka (samouključivanje) trenutno se radi na dogradnji sustava.

Sustav za javno uzbunjivanje na ostalom dijelu Zadarske županije:

Red br.	Grad/ Općina	Adresa	Upravljanje uređajem	veza	Stanje	Način pokretanja
1.	Biograd na moru	Vatrogasni dom,Splitska bb	lokalno	radio veza	ispravna	Ručno pokretanje
2.	Pakoštane	Zgrada društvenog doma	lokalno	radio veza	ispravna	Ručno pokretanje
3.	Sv. Filip i Jakov	DVD Sv. Filip i Jakov	lokalno	radio veza	ispravna	Ručno pokretanje

Temeljem procjena ugroženosti, JLPRS koje imaju obvezu za ugradnjom sirena mogu se uvezati u sustav za uzbunjivanje DUZS te koristiti sustav veze koji odobri DUZS što vrijedi i za pravne osobe koje su temeljem procjena ugroženosti dužne uspostaviti i održavati vlastiti sustav a mogu se uvezati isto tako i u jedinstveni sustav koji odobri DUZS.

Redovito mjesečno testiranje sustava za javno uzbunjivanje iz ŽC 112 Zadar je svake prve subote u mjesecu točno u podne.

3.4. Edukacije građana i djece

Tijekom 2015.g. nije provedena posebna edukacija građana području civilne zaštite.

Edukacija je provedena s djecom u 3 dječja vrtića i 5 osnovnih škola u Zadarskoj županiji kojom je obuhvaćeno 420 djece.

4. ZAKLJUČAK

Podaci navedeni u Analizi sustava civilne zaštite u Zadarskoj županiji kratak su pregled osnovnih karakteristika sustava civilne zaštite, glavnih operativnih snaga kao i opis najvažnijih aktivnosti koje su obilježile 2015.godinu. Sukladno tome možemo reći da, prema podacima operativnih snaga, tijekom 2015.g. u Zadarskoj županiji nije bilo sigurnosnih izazova koje bi zahtijevale aktiviranje sustava snaga izvan opsega redovne djelatnosti operativnih snaga.

Zadarska županija nije bila zahvaćena izbjegličkom krizom, ali je Interventni tim županijskog Crvenog križa sudjelovao u prihvatu i zbrinjavanju migranata.

Nije bilo požara katastrofalnih razmjera. Kao što slijedi iz podataka Vatrogasne zajednice Zadarske županije svi su požari u kratkom vremenu stavljeni pod kontrolu i nisu ugrožavali ljude i imovinu.

Tijekom ljeta nije bilo izvanrednih događaja koji bi imali za posljedicu evakuaciju i zbrinjavanje turista.

Stožer civilne zaštite prevenirao je moguće probleme s opasnim tvarima u industrijskoj zoni u Gaženici.

Zadarska županija u 2015.g. proglasila je elementarnu nepogodu izazvanu dugotrajnom sušom i visokim temperaturama na području grada Nina, naselja Babindub, Crno, Kožino, Petrčane i Zadar u gradu Zadru, te u Općinama Poličnik i Sv.Filip i Jakov. Štete su nastale na poljoprivrednim kulturama – višegodišnjim nasadima i obrtnim sredstvima.

Posebno se ističe da Zadarska županija za neke ugroze nema osigurano cjelovito funkcioniranje sustava civilne zaštite. Ovo se u prvom redu odnosi na opasnost od potresa jer se grad Zadar i otočno područje nalaze na izrazito potresno osjetljivom području. Sustav civilne zaštite još uvijek trpi manjkavosti i u pripremljenosti na izazove tehničko tehnoloških nesreća u postrojenjima s opasnim tvarima, kritičnoj infrastrukturi, prometnicama, okolišu koje mogu izazvati veće ljudske žrtve i materijalna razaranja. Navedena činjenica uvjetuje zajedničko preventivno i operativno djelovanje svih sudionika civilne zaštite te dosljedno provođenje svih preventivnih mjera zaštite. U tom pravcu svake godine bilježe se pomaci, ali treba reći i da pored učinjenih pomaka u svim segmentima sustava civilne zaštite još uvijek postoji velik prostor za napredak. Ustrojavanjem kvalitetnog sustava civilne zaštite na području Zadarske županije izravno se podiže stupanj sigurnosti života i imovine njezinih stanovnika te se posebno ostvaruju brojni pozitivni učinci i na drugim područjima društvenog života.

U normativnom smislu treba istaknuti važnost donošenja Zakona o sustavu civilne zaštite koji je definirao sustav i odnose između nositelja sustava civilne zaštite. Cilj ustrojavanja i djelovanja sustava civilne zaštite je da novim smjerom, provedbom stručnih projekata, jačanjem svijesti i odgovornosti sudionika, te implementacijom mjera i aktivnosti bitnih za izgradnju sustava osigura uvjete za ostvarivanje glavnog cilja. Glavni cilj je zaokret od misije sustava koja se bavi posljedicama izvanrednih događaja na upravljanje rizicima i smanjivanje ranjivosti svih društvenih skupina izloženih štetnim utjecajima velikih nesreća i katastrofa. Dokumentima donesenim na temelju Zakona utvrdit će se pravci razvoja sustava civilne zaštite kao kontinuirani proces planiranja, osposobljavanja, uvježbavanja, aktiviranja i drugih

aktivnosti kojima će se razvijati civilna zaštita u Zadarskoj županiji kako bi se dostigli najviši standardi učinkovitosti svih operativnih snaga sustava civilne zaštite.